

20.11.23

יום זכויות הילד הבין לאומי

קשה לציין את "יום זכויות הילד/ה הבינלאומי", שחל ב-20.11.23, כאשר עשרות ילדים וילדות ישראליים נמצאים בשבי החמאס.

הניגוד שובר הלב שבין יום שכזה, שאמור לציין את מעמדם וזכויותיהם של ילדים בכל רחבי העולם, סמל לקידמה, צדק והומניזם, לבין מציאות המלחמה – לא יכול להיות חד וצורם יותר השנה.

מאורעות ה-7.10.23 טרפו את הקלפים. הנחות בסיסיות לגבי מהות העולם והאנושות – קרסו. ילדים/ות רבים/ות איבדו זכויות בסיסיות ביותר – את המרחב הבטוח והיציב שלהם, את הבית, את ההורים, את האחים/ות. רבים מהם איבדו קרובי משפחה, חברים, שכנים וקהילה, דמויות התקשרות ודמויות מטפלות. רבים נהרגו או נפצעו בעצמם, הפכו פליטים בעל כורחם, ונחשפו באופן ישיר או עקיף לטרואמות קשות מנשוא. עשרות איבדו את הזכות הבסיסית ביותר לחופש, ונמצאים כעת במקום לא ידוע, כחטופים ושבווי מלחמה.

כנציגות/ות הסתדרות הפסיכולוגים בישראל, בשגרה וביתר שאת במציאות האימים שבה שרוייה מדינתנו – מחויבותנו המקצועית והאתית להעלות על נס ולחדד את המודעות למה שחלקינו חשבונו, כנראה בטעות, שהוא המובן מאליו. ילדים וילדות הם חסרי ישע ותלותיים מטבעם. הם זקוקים למבוגרים סביבם כדי לדאוג להם. הם ראויים לכלל האמצעים החומריים והרוחניים הנדרשים להם לשם התפתחותם התקינה. הם ראויים להזנה, לסיוע בעת חולי או לנוכח מוגבלות וצרכים מיוחדים. הם ראויים להגנה, לחינוך, לשיקום, לטיפול גופני ונפשי. עלינו להגן עליהם מכל ניצול. עלינו לשים אותם בראש סדר העדיפויות לקבלת עזרה בעת מצוקה.

יהודה עמיחי כתב כי "אלוהים מרחם על ילדי הגן". מאורעות ה-7.10.23 לימדו אותנו אחרת. אבל דווקא בגלל העדר הרחמים והניגוד המכאיב – "יום זכויות הילד/ה הבינלאומי" חשוב מתמיד בשנה הזו.

זו הזדמנות להתבונן בצרכים ההתפתחותיים של ילדים, ברגישות ובפגיעות שלהם. זו הזדמנות להבין לעומק עד כמה הם זקוקים לנו, המבוגרים, לשמור ולהגן עליהם. זו הזדמנות לשנות סדרי עדיפויות ומדיניות ציבורית, ובפרט במערכת החינוך, הרווחה והבריאות, כדי לספק לכל הילדים/ות באשר הם חינוך מיטבי, סביבה בטוחה וטיפול זמין ונגיש לבריאות הגוף והנפש.

לצערנו אנו נמצאים מול המשבר הנפשי הגדול ביותר שחוותה מדינתנו וילדים רבים זקוקים כבר כיום ויזדקקו עוד בעתיד, לטיפול פסיכולוגי על מנת לעבד את חוויותיהם הקשות ולנסות לחזור להתפתחות הרגשית התקינה.

כל ילד מקטן עד גדול זכאי לטיפול פסיכולוגי חינוכי ומחויבותנו לדאוג כי זכות זו תינתן לכל מי שיזדקק.

זו האחריות שלנו להחזיר לילדים את תחושת הביטחון, שיש להם על מי לסמוך שיטפל בהם. זאת האחריות שלנו שנהיה ראויים להם. "עכשיו ובימים אחרים".

בברכה,

יורם שליואר

יו"ר

הסתדרות הפסיכולוגים בישראל